

G-man

Volgens een taalkundige sprak vroeger iedereen Nederlands met een zachte *g*. Hij denkt dat de zachte *g* de oorspronkelijke *g* is, omdat die is ontstaan uit de *g*-klank die je nu nog hoort in het Engelse 'goal' en het Duitse 'gut'.

1. *Waarom is de zachte g dan een logischer gevolg dan de harde g?*
 - a. Bij de zachte *g* gebruik je ook altijd je stem.
 - b. Brabanders en Limburgers handelden toen al meer over de grens.
 - c. De zachte *g* maak je op ongeveer dezelfde plek in je mond.
 - d. De zachte *g* was voor Engelsen en Duitsers prettiger om te horen.

Nederlandse Siri

Siri, de spraakassistent voor iPads en iPhones, kon al een tijdje Engels en nog een stuk of tien andere talen herkennen. Momenteel wordt de nieuwste versie van Siri getest, die ook Nederlands herkent. Vanaf komend voorjaar zal Siri ook veel vragen in het Nederlands kunnen herkennen en beantwoorden.

2. *Waarom werkte de software zo lang niet voor het Nederlands?*
 - a. Er zijn niet genoeg gebruikers die Nederlands spreken.
 - b. Het omzetten van tekst naar spraak is heel ingewikkeld.
 - c. Nederlands is een van de moeilijkste talen ter wereld.

d. Nederlands kent te veel verschillende accenten.

Oehoe

In de omgeving van Purmerend leeft een agressieve oehoe. De uil heeft al

verschillende mensen aangevallen. 'Oehoe' is een onomatopée, een woord dat eigenlijk een klankna-bootsing is. Onomatopéeën verschillen per taal: een Thaise uil zegt geen 'oehoe', maar 'hookhook'.

3. *Welk dier zegt 'bak bakbvagiir' in het Arabisch?*
 - a. Een haan.
 - b. Een hond.
 - c. Een paard.
 - d. Een pauw.

Afschaffen

Twee Kamerleden stelden vorige maand voor om het woord 'allochtoon' af te schaffen. Mensen die in Nederland zijn geboren, zijn gewoon Nederlanders. De term 'allochtoon' zorgt volgens hen voor stigmatisering en discriminatie.

4. *Hoe zou het woord kunnen worden afgeschaft?*
 - a. Door het niet meer te gebruiken in de media.
 - b. Door het te vervangen door een goed alternatief.
 - c. Door het te verwijderen uit het Groene Boekje.
 - d. Door het woord wettelijk te verbieden.

Ehm ...

Afgelopen zomer besprak een Amerikaanse taalkundige in Groningen zijn onderzoeksresultaten met collega's. Hij had ontdekt dat ouderen en met name mannen meer 'eh' zeggen, terwijl jongeren en vrouwen juist 'ehm' zeggen. Dit duidt op een taalverandering. Nu blijkt deze verandering ook gaande te zijn in het Nederlands, Duits, Deens en Noors.

5. *Waarom zou 'eh' vervangen worden door 'ehm'?*
 - a. Dit is een willekeurige taalverandering.
 - b. Met 'ehm' houd je langer de aandacht vast.
 - c. Met 'ehm' kom je jonger over.
 - d. Mensen spreken steeds meer binnensmonds.

Kunsttaal

Half maart krijgt de Universiteit van Amsterdam een nieuwe hoogleraar. Hij zal onderzoek doen naar het Esperanto, een kunsttaal uit 1887 die zo'n twee miljoen mensen spreken. De taal is ontworpen op basis van bestaande talen en is zo makkelijk mogelijk gehouden, zodat mensen uit verschillende culturen met elkaar kunnen communiceren.

6. *Wat is GEEN voorbeeld van een kunsttaal?*

- a. Dothraki (uit Game of Thrones).
- b. Java (een programmeertaal).
- c. Klingon (uit Star Trek).
- d. NGT (de Nederlandse Gebarentaal).

Fries

Sinds begin februari staat het Taalweb Frysk online. Op deze site staan verschillende hulpmiddelen voor iedereen die Fries wil schrijven. Het Fries lijkt grammaticaal sterk op het Nederlands, maar wijkt soms ook juist zeer af. Vergelijk deze voorbeelden:

FRIES	NEDERLANDS
Komst moarn?	Kom je morgen?
Komst moarn.	Je komt morgen.

7. *Wat is het verschil tussen de Friese en Nederlandse voorbeelden?*

- a. In de Friese zinnen staat geen lijdend voorwerp.
- b. In de Friese zinnen staat geen bepaling van tijd.
- c. In de Friese zinnen staat geen onderwerp.
- d. In de Friese zinnen staat geen werkwoord.

Ten dode opgeschreven

Studenten protesteren al een tijdje tegen de bezuinigingen bij de Universiteit van Amsterdam. Veel talenstudies dreigen te verdwijnen, waaronder het Hebreeuws. Dat is een bijzondere taal, omdat hij eigenlijk uitgestorven was, maar in de 19e eeuw weer gereanimeerd is en nu nog steeds wordt gebruikt.

8. *Welke taal is wel echt dood?*

- a. Het Egyptisch.
- b. Het Grieks.
- c. Het Perzisch.
- d. Het Welsh.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit
Leiden